

БАШКАРМА КОМИТЕТ
АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ЯКОВЛЕВО АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
РАЙОННАР ЯКОВЛЕВО АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЛАРЫ

КАРАР

Яковлево авылы

№ 29

КАРАР

20 .06.2019ел.

Муниципаль программаны раслау туринда
"2019-2021 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы
Яковлево авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең кече һәм урта эшмәкәрлек
субъектларын үстерү»

«Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү туринда" 2007 елның 24 июлендәге
209 номерлы Федераль законны гамәлгә ашыру максатларында Татарстан
Республикасы Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге башкарма
комитеты

КАРАР БИРӘ:

"2019-2021 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы
Яковлево авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең кече һәм урта эшмәкәрлек
субъектларын үстерү»

2. Әлеге карап рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.
3. Әлеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны үзем артыннан қалдырам.

Житәкчесе

О. В. Козырева

Каарга күшымта
Башкарма комитет житәкчесе
Яковлево авыл жирлеге
Алабуга муниципаль районы
Татарстан Республикасы
Нче 29 20.06.2019ел.

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММА
«МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕҢ КЕЧЕ ҮӘМ УРТА ЭШМӘКӘРЛЕК
СУБЪЕКТЛАРЫН ҮСТЕРҮ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯКОВЛЕВО АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
2019-2021 ЕЛЛАРГА»

"2019-2021 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү»

Программаның Исеме	"2019-2021 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү»
Программаның Заказчысы	Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлегенең башкарма комитеты
Төп эшләүчеләр программы	Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының перспективалы социаль-икътисадый үсеш палатасы
Программаның максатлары һәм бурычлары	<p>Максат: финанс ресурсларыннан файдалануны киңәйтү, КУЭ муниципаль ярдәм күрсәтү инфраструктурасын үстерү исәбенә конкурентлы мохит булдыру өчен кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерүгә булышлык күрсәтү.</p> <p>Бурыч:</p> <ul style="list-style-type: none"> - муниципаль берәмлектә эшкуарлыкны үстерү өчен уңай мохит формалаштыру; - икътисадый актив эшмәкәрлек сыйныфын формалаштыруга ярдәм итү; - кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасын үстерү; - кече һәм урта эшкуарларның кирәклे ресурсларга (жир, биналар, электр/газ/жылышлык/су үткәрү чөлтәрләренә, жиназлар, милек һәм башкалар) керү системасын яхшируту, шул исәптән нәтижәсез файдаланыла торган муниципаль мөлкәткә; - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру; - федераль, республика һәм жирле бюджетның салым керемнәре буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары салымнары өлешен арттыру; - кече һәм урта эшмәкәрлектә муниципалитет икътисадында эшләүчеләрнең гомуми санының

	артуы;												
Программаны тормышка ашыру вакыты hэм этаплары	2019-2021 еллар												
Финанслау күләме hэм чыганаклары	<p>Финанслау чыганаклары - авыл жирлеге бюджеты hэм бюджетттан тыш чыганаклардан акча.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Финанслау чыганагы</th><th>Финанслауның гомуми суммасы, мен сүм</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Федераль бюджет</td><td>-</td></tr> <tr> <td>Республика бюджеты</td><td>-</td></tr> <tr> <td>Авыл жирлеге бюджеты</td><td>3,0</td></tr> <tr> <td>Бюджетттан тыш чыганаклар</td><td>-</td></tr> <tr> <td>СМП өзгөчөлөгүштөрдөн</td><td>-</td></tr> </tbody> </table> <p>Финанслау күләме фаразланган характерда hэм ел саен төзэтмәләр көртергә тиеш.</p>	Финанслау чыганагы	Финанслауның гомуми суммасы, мен сүм	Федераль бюджет	-	Республика бюджеты	-	Авыл жирлеге бюджеты	3,0	Бюджетттан тыш чыганаклар	-	СМП өзгөчөлөгүштөрдөн	-
Финанслау чыганагы	Финанслауның гомуми суммасы, мен сүм												
Федераль бюджет	-												
Республика бюджеты	-												
Авыл жирлеге бюджеты	3,0												
Бюджетттан тыш чыганаклар	-												
СМП өзгөчөлөгүштөрдөн	-												
Программаның максатларын hэм бурычларын тормышка ашыруның көтелгөн соңғы нәтижәләре hэм программаның нәтижәлелеге күрсәткечләре	<ul style="list-style-type: none"> - кече hэм урта предприятиеләр санын арттыру; - эш белән тәэмин ителгән халык санын арттыру кече hэм урта предприятиеләр; - шәхси эшмәкәрләр санын арттыру; - кече hэм урта эшмәкәрлек белән шөгыльләнүче хезмәткәрләрнең уртacha айлык хезмәт хакы дәрәжәсен арттыру; - авыл жирлеге бюджетында эшмәкәрлек субъектларыннан салымнар hэм башка түләүләр көрүнең чагыштырма авырлыгы арту. 												

1. Программаны тормышка ашыру өлкәсенең характеристикасы, проблемалар һәм аларны чишу юллары

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү Алабуга муниципаль районы дәүләт сәясәтенең, шулай ук Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлегенең аерылғысыз өлеше һәм тәбәкнең социаль-икътисадый үсешенең өстенлекле юнәлешләренең берсе булып тора.

Бүгенге көндә Алабуга муниципаль районында, шулай ук Алабуга муниципаль районының Яковлево авыл жирлегендә эшмәкәрлеккә ярдәм күрсәту инфраструктурасы үсеш ала:

- 1) Чаллы шәһәре һәм «Кама аръягы» тәбәгә Сәүдә-сәнәгать палатасы вәкиллеге;
- 2) «Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы» ДБУ»;
- 3) Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре ассоциациясе вәкиллеге;
- 4) Алабуга муниципаль районы эшмәкәрләр Советы;
- 5) юридик консалтинг, аудитор һәм мәгариф хезмәтләре күрсәтүче оешмалар.

Алабуга муниципаль районының Яковлево авыл жирлегендә бүгенге көндә кече һәм урта бизнесны үстерүнен түбәндәгэ проблемалары бар:

- 1) норматив-хокукий базаның камил булмавы, салым салу системасын гадиләштерү һәм оптимальләштерү зарурлыгы;
- 2) яңа эш башлаучы эшкуарларга комплекслы ярдәм күрсәту житешсезлеге, бер яктан, ресурсларга ирекле керү мөмкинлеге бирәчәк, ә икенче яктан-база белемнәре;
- 3) кимчелекле мөмкинлекләр файдалана банк кредитлары өчен тулыландырырга оборотного капиталы аркасында югары ставкаларын һәм, кагыйдә буларак, юк житәрлек залог белән тәэммин итү;
- 4) кече һәм урта эшкуарлык субъектларының күп кенә житәкчеләрен, шулай ук шәхси эшкуарларны хокукий, финанс, салым законнары мәсьәләләрендә әзерләүнен түбән дәрәҗәсе;
- 5) кече һәм урта эшкуарлык субъектларының ресурслар, шул исәптән артык житештерү мәйданнары һәм эре предприятиеләренең технологик жиһазларыннан файдалану мөмкинлекләре чикле, алар кече һәм урта эшмәкәрләрнең базар әйләнешенә жәлеп ителергә мөмкин;
- 6) социаль проблемаларны хәл итү өчен һәм, беренче чиратта, халыкны эш белән тәэммин итү өчен, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын житәрлек дәрәҗәдә файдаланмау;
- 7) бизнес-инициативаларның житәрлек булмавы;
- 8) бизнесны стимуллаштыру инструментлары житәрлек түгел.

Уздырылган сораштырулар нигезендә, эшкуарларның финанс ресурсларына керү проблемасы әһәмияте буенча беренче урында тора.

Шуңа бәйле рәвештә, кече һәм урта бизнеска региональ һәм дәүләт ярдәме системасы белән бәйләүдә кече һәм урта эшкуарлыкка комплекслы муниципаль ярдәм күрсәтү системасын булдыру зарур.

Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлегенең Кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итүнең өстенлекле юнәлешләрен билгеләгәндә фермер хужалыкларын үстерүгә, авыл туризмын һәм эшкәртү производстволарын үстерүгә зур игътибар бирергә кирәк.

Авыл жирлекләрендә халыкны эш белән тәэмин итү проблемасы кискен тора. Халыкның үз бизнесында мәшгульлеген тәэмин итү эшсезлек проблемаларын хәл итү һәм тәбәкнең кеше капиталы потенциалын тормышка ашыру өчен мөһим чыганак булып тора.

2019-2021 елларга әлеге программаны эшләү һәм эшкуарлыкны үстерү буенча бурычларны программалы - максатчан ысул белән хәл итү зарурлыгы кайбер объектив факторларга бәйле:

1) программаның максатларын һәм бурычларын Алабуга муниципаль районы һәм Яковлево авыл жирлегенең норматив актларында билгеләнгән прогнозлар һәм программалар белән килештерергә кирәк;

2) кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү буенча сәясәтне гамәлгә ашыру чарапарының булмавы;

3) эшсезлек үсеше белән бәйле социаль-икътисадый вәзгыятынен катлаулылыгы;

4) Татарстан Республикасының төрле шәһәрләрендә кече эшмәкәрлеккә ярдәм һәм аны үстерү буенча муниципаль максатчан программаларны гамәлгә ашыруның уңай тәҗрибәсе булган.

Әлеге Программа Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районның 2021 елга кадәр һәм киләчәктә 2030 елга кадәр социаль-икътисадый үсеш стратегиясе максатларына һәм бурычларына туры килә (Алабуга муниципаль районы Советының 2016 елның 13 сентябрендәге 90 номерлы карары белән расланган).

Программа чарапары Яковлево авыл жирлегенең төп стратегик максатына ирешергә мөмкинлек бирәчәк-административ киртәләрне киметү, кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм инфраструктурасын үстерү хисабына бизнесны үстерү өчен уңай шартлар тудыру.

Ачыкланган проблемаларны хәл итү кече һәм урта эшкуарлык субъектлары ресурсларын жәлеп итеп, федераль, региональ һәм муниципаль хакимият органнары мөмкинлекләрен кулланып системалы якын килү қысаларында гына мөмкин. Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү, кадрлар потенциалын саклап калу өчен Тулаем тәбәк һәм аерым муниципаль берәмлекләр дәрәжәсендә кадрлар әзерләүнен комплекслы программын гамәлгә ашыру зарур.

Кече hэм урта эшкуарлык субъектларының hэм хакимият органнарының ресурсларын hэм мөмкинлекләрен берләштерү кече hэм урта бизнес өчен актуаль булган проблемаларны комплекслы хәл итәргә hэм икътисадның бу секторы үсешен тәэмин итәргә мөмкинлек бирә.

Кече hэм урта эшмәкәрлек проблемаларын нәтижәле хәл итү өчен, озак сроклы финанс ресурсларын алуда, кадрлар өзөрләүдә, яшь эшкуарларны мәйданчыклар hэм старт капиталы белән тәэмин иту мәсьәләләрен хәл итүдә ярдәм итә торган комплекслы якын килү кирәк. Мондый комплекслы алымнарны гамәлгә ашыруга чын Программа юнәлдерелгән.

Өлеге проблемаларны программалы-максатчан ысууллар белән хәл итү зарурлыгы «Россия Федерациясендә кече hэм урта эшкуарлыкны үстерү турында»2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән. Программа күрсәтелгән закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру максатында эшләнгән hэм регионда кече hэм урта эшкуарлыкны үстерү өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән.

2. Программаның максаты, бурычлары, төп чарапларын тасвиrlау, аны гамәлгә ашыру вакыты hэм этаплары

Программаның максаты-финанс ресурсларыннан файдалануны киңәйтү, КҮЭ муниципаль ярдәм күрсәтү инфраструктурасын үстерү исәбенә конкурентлы мохит формалаштыру өчен кече hэм урта эшкуарлык субъектларын үстерүгә ярдәм итү.

Программаның Бурычлары:

- муниципаль берәмлектә эшкуарлыкны үстерү өчен уңай мохит формалаштыру;
- икътисадый актив эшмәкәрлек сыйныфын формалаштыруга ярдәм итү;
- кече hэм урта эшкуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасын үстерү;
- кече hэм урта эшкуарларның кирәkle ресурсларга (жир, биналар, электр/газ/жылдылык/су үткәру чөлтәрләренә, жиназлар, милек hэм башкалар) керү системасын яхшырту, шул исәптән нәтижәсез файдаланыла торган муниципаль мөлкәткә;
- кече hэм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру;
- кече hэм урта эшмәкәрлек субъектлары тарафыннан жирле бюджетның салым керемнәре буенча түләнгән салымнарның өлешен арттыру;
- кече hэм урта эшмәкәрлектә эшләүчеләрнең район икътисадында эшләүчеләрнең гомуми санының артуы;

Программаны тормышка ашыру 2019-2021 еллар дәвамында тормышка ашыру чорында мәгълүмати hэм матди ресурсларны консолидацияләү, программаны нәтижәле гамәлгә ашыруга комачаулый торган үсеш нокталарын hэм өстенлекле юнәлешләрне билгеләү, хокукый актларга төзәтмәләр керту,

административ киртәләрне бетерү, шулай ук программаның төп чарапарын гамәлгә ашыру, кече һәм урта бизнеска ярдәм инфраструктурасын формалаштыру, кече һәм урта эшкуарлык субъектларының финанс һәм мәгълумати ресурсларга үтеп керүен киңәйту гамәлгә ашырылачак.

Программаның төп чарапарының характеристикасы

Программа чарапары программаның төп максатларыннан һәм бурычларыннан чыгып билгеләнгән. Кече һәм урта эшмәкәрлек үсешенә ярдәм итү нигезендә аның субъектларының мәрәҗәгать итү тәртибе ята. Мөрәжәгатыләрне карау срокы-30 көн.

Программа чарапары түбәндәгө юнәлешләр буенча структурлаштырылган:

1. Эшкуарлык үсеше өчен үңай мохитны өйрәнү һәм формалаштыру.

Әлеге чарапар төркеме маркетинг тикшеренүләре үткәрүне, шулай ук кече һәм урта бизнес үсешенә мониторинг һәм анализ ясауны күздә тота, шул исәптән:

- 1) кече һәм урта эшкуарлык субъектларының социаль-икътисадый үсешен анализлау һәм фаразлау;
- 2) эшкуарлыкны үстерү мониторингы;
- 3) муниципаль берәмлекнен кече һәм урта эшкуарлык субъектлары реестрын төзү;
- 4) Кече эшкуарлыкка муниципаль ярдәм өлешендә норматив хокукый актларга мониторинг;
- 5) эшкуарлык эшчәнлеген, шулай ук административ киртәләрне гамәлгә ашырганда эшкуарларда килеп туган кыенлыкларга мониторинг;
- 6) муниципаль берәмлек предприятиеләрендә файдаланылмый торган житештерү мәйданнарының мәгълумат базасын мониторинглау;
- 7) урта һәм кече эшмәкәрлек өлкәсендә маркетинг тикшеренүләре үткәрү;
- 8) халыкның көнкүреш хезмәтләре белән тәэмин ителешенә анализ, халыкның әлеге хезмәт төре белән тәэмин ителешен арттыру буенча эшләрне оештыру.

Әлеге төркем чарапарын гамәлгә ашыру нәтиҗәсендә түбәндәгө төп нәтиҗәләргә ирешү планлаштырыла:

- 1) кече һәм урта эшкуарлык үсешен тоткарлый торган проблемаларны һәм каршылыкларны ачыклау;
- 2) норматив хокукый актларны актуальләштерү;
- 3) административ киртәләрне киметү;
- 4) муниципаль берәмлек товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә ихтыяҗны билгеләү.

2. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына жир-мөлкәт ярдәме күрсәтү

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» Федераль закон, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан

Республикасы Законы нигезендә КУЭ субъектларына һәм кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасын төзи торган оешмаларга мөлкәти ярдәм күрсәту муниципаль милекнең, шул исәптән жир кишәрлекләре, биналар, корылмалар, торак булмаган биналар, жайланмалар, машиналар, механизмнар, жайланмалар төзүгә һәм (яисә) түләүсез файдалануга тапшыру рәвешендә гамәлгә ашырыла. кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасын төзүче оешмаларга тапшыру өчен билгеләнгән транспорт чараларын, инвентарь, инструментларын куллану. Шул ук вакытта әлеге мөлкәт максатчан файдаланылырга тиеш.

Кече һәм урта эшкуарлыкның инфраструктура объектларына үтемлелеген тәэмин итү максатларында кирәк:

- эшмәкәрләргә (яки) файдалануга тапшыру өчен билгеләнгән муниципаль мөлкәт (шул исәптән жир кишәрлекләре) исемлеген формалаштыру КУЭ проектларын финанслауга кредит ресурсларын җәлеп итү өчен залог фонды буларак кулланылырга мөмкин);

- муниципаль милекне, шул исәптән жир кишәрлекләрен, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм инфраструктурасын төзүче оешмаларга тапшыру тәртибен эшләү.

3. Кадрлар әзерләү, яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү өлкәсендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итү

Кече эшкуарлык субъектлары кадрларын әзерләү, яңадан әзерләү, аларның квалификациясен күтәрү түбәндәге чараларны гамәлгә ашыру аша планлаштырыла:

- семинарлар, конференцияләр оештыру һәм үткәрү;
- өлкән мәктәп укучылары өчен кызыксыну буенча түгәрәкләр булдыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өчен мәгълүмат мәкаләләрен массакүләм мәгълүмат чараларында урнаштыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өчен мәгълүмати материаллар әзерләү һәм әзерләү;

4. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына консультацион һәм хокукий ярдәм күрсәту

КУЭ субъектларына консультация һәм хокукий ярдәм күрсәту эшкуарларга ашыгыч хокукий һәм консультация ярдәме күрсәтү, шулай ук хокук саклау һәм тикшереп тору органнарының санкцияләнмәгән тикшерүләре белән бәйле шикаятыләр кабул итү юлы белән гамәлгә ашырыла.

1. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына хокукий ярдәм "Алабуга муниципаль районы «муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты, хокук палатасы, Алабуга муниципаль районының перспективалы социаль-икътисадый үсеш палатасы тарафыннан Чаллы шәһәре һәм «Кама аръягы» төбәгө Сәүдә-сәнәгать палатасы вәкиллеге, " Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы» ДБУ,

Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре ассоциациясе, АМР эшмәкәрләр Советы белән берлектә гамәлгә ашырыла.:

- 1) кече һәм урта эшкуарлык субъектларына хокукий мәгълүмат бирү;
- 2) Татарстан Республикасы кече һәм урта эшкуарлык субъектларын хокукий яклауга бәйле мәсьәләләр буенча махсуслаштырылган әдәбият нәшер иту;
- 3) кече һәм урта эшкуарлык субъектларына хокукий ярдәм күрсәту өчен конкурс нигезендә оешмалар, шәхси эшкуарлар, адвокатлар жәлеп иту;
- 4) хокукий ярдәм күрсәту буенча башка чараларны гамәлгә ашыру.

2. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына консультацион ярдәм АМР башкарма комитеты, хокукий һәм жир-мөлкәт Палаталары, перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы, Алабуга муниципаль районы эшмәкәрләр Советы белән берлектә Чаллы шәһәре һәм «Кама аръягы» тәбәгә Сәүдә-сәнәгать палатасы вәкиллеге, «Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы» ДБУ, ТР кече һәм урта бизнес предприятиеләре Ассоциациясе, ТР Инвестицион үсеш агентлыгы тарафыннан гамәлгә ашырыла.:

- 1) кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына аларның эшчәнлегенең төрле мәсьәләләре буенча консультацияләр бирү;
- 2) консультация ярдәме буенча бүтән чараларны гамәлгә ашыру.

5. Эшкуарлык эшчәнлеген пропагандалау, популяраштыру, мәгълүмати ярдәм күрсәтү.

Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм инфраструктурасын барлыкка китерүче оешмаларга мәгълүмати ярдәм авыл жирлеге башкарма комитеты, ЕМР башкарма комитеты, хокук һәм жир-мөлкәт Палаталары, перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы, Алабуга муниципаль районы эшкуарлары Советы тарафыннан Чаллы шәһәре һәм «Кама аръягы» тәбәгә Сәүдә-сәнәгать палатасы вәкиллеге, «Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы» ДБУ, Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре Ассоциациясе, Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгы һәм башка оешмалар тарафыннан гамәлгә ашырылачак.:

- 1) кече һәм урта эшкуарлык проблемаларын яктыртуга махсуслашкан вакытлы басмалар чыгаруны оештыру һәм аларга ярдәм иту, аларны куллану тәртибе турында федераль, региональ һәм муниципаль норматив хокукий актлар бастырып чыгару;

2) кече һәм урта эшкуарлык субъектларын мәгълүмат белән тәэмин итүгә юнәлдерелгән башка чаралар;

3) Алабуга муниципаль районының рәсми сайты интернет-ресурсыннан файдалану.

6. Реклама-күргәзмә эшчәнлеге

Әлеге чарагар блогы КУЭ субъектларының конкурентлыкка сәләтлелеген арттыруға, КУЭ субъектлары продукциясен алға этәрүгә, шул исәптән, юнәлдерелгән::

- ярминкәләрдә, конгрессларда, күргәзмәләрдә һәм форумнарда катнашу.

Күрсәтелгән чарагар нәтижәләре буенча планлаштырыла:

- кече һәм урта эшкуарлык субъектларының күргәзмә-ярминкә эшчәнлегендә катнашуына һәм төбәкара элемтәләрне үстерүгә ярдәм итәргә.

7. Өстенлекле юнәлешләргә ярдәм иту

Программа буенча КУЭ субъектларына түбәндәге юнәлешләр буенча ярдәм иту күздә тотыла:

1) авыл хужалыгы;

2) социаль өлкә (туризм, халыкка көнкүреш һәм социаль хезмәт күрсәту);

3) халык һөнәрчелеге һәм кәспеләре.

7.1. Халык сәнгать һөнәрләре, декоратив-гамәли сәнгать һәм һөнәрчелек өлкәсендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм иту

Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына, халык сәнгать һөнәрләре һәм кәспеләре өлкәсендә эшчәнлек алыш баручы кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм инфраструктурасын төзүче оешмаларга ярдәм күрсәту авыл жирлеге башкарма комитеты, ЕМР башкарма комитеты, перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы, Алабуга муниципаль районы эшмәкәрләр советы Алабуга дәүләт тарих-архитектура һәм сәнгать музей-тыюлыгы, Чаллы шәһәре һәм «Кама аръягы» төбәгө Сәүдә-сәнгать палатасы вәкилләге, «Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы» ДБУ, Алабуга шәһәре Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре ассоциациясе һәм Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгы рәвешендә:

1) халык сәнгать һөнәрләре, декоратив-гамәли сәнгать һәм кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары һөнәрчелеген торғызу һәм үстерү өчен уңай шартлар тудыру;

2) сәнгать һәм һөнәрләрнең декоратив-гамәли төрләре буенча мастер-класслар үткәрү белән мастерскойларны үстерү;

4) халык сәнгать һөнәрләре, декоратив-гамәли сәнгать һәм һөнәрчелек өлкәсендә эшчәнлек алыш баручы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына бизнес-проектларны тормышка ашыруга субсидияләр бирү туринда;

5) халык сәнгать һөнәрләре һәм кәспеләре өлкәсендә эшчәнлек алыш баручы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары күргәзмәләрендә катнашу;

6) халык сәнгать һөнәрләре һәм кәспеләре өлкәсендә эшчәнлек алыш баручы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм күрсәту буенча башка чарагарны гамәлгә ашыру.

Әлеге чарагар муниципалитетның халык кәспеләрен яңадан торғызуга һәм модернизацияләүгә, сувенир продукциясен таратуга, яңа кече һәм урта предприятиеләр булдырууга, эш урыннары санын арттырууга ярдәм итәчәк.

7.2. Авыл хужалыгы эшчәнлеге өлкәсендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм

Авыл хужалыгы житештерү өлкәсендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм күрсәтү авыл жирлеге башкарма комитеты, ЕМР башкарма комитеты, перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы, Алабуга муниципаль районы эшмәкәрләр Советы белән берлектә Чаллы шәһәре һәм «Кама аръягы "тәбәгә Сәүдә-сәнәгать палатасы вәкиллеге," Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы» ДБУ, Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгы һәм башка оешмалар тарафыннан 2006 елның 29 декабрендәге 264-ФЗ номерлы «авыл хужалыгын үстерү турында» Федераль законда билгеләнгән таләпләр нигезендә гамәлгә ашырыла.:

1) матди-техник базаны, житештерү һәм социаль инфраструктурны үстерү һәм нығыту, вак-төяк житештерүенең нәтижәлелеген һәм керемлелеген арттыру өчен шартлар булдыруга юнәлдерелгән субсидияләр, кредитлар, инвестиция тәэминаты алуда ярдәм итү;

2) кече һәм урта эшкуарлык субъектларына түләүсез нигездә яки ташламалы шартларда кече һәм урта эшкуарлык субъектларына төзелмәләрне, корылмаларны, торак булмаган биналарны, жиһазларны, машиналарны, транспорт чараларын биләү һәм (яки) файдалануга тапшыру;;

3) авыл хужалыгы продукциясен сату һәм түләүсез нигездә сәүдә урыннары бирү өчен муниципаль берәмлек территориясендә авыл хужалыгы ярминкәләрен оештыру.

4) авыл хужалыгы продукциясен сату өчен базарларда сәүдә урыннары алуда эшмәкәрләргә ярдәм итү;

5) авыл хужалыгы продукциясен бушлай сату өчен товарлар урнаштыру өчен жир кишәрлекләре бирү;

6) Татарстан Республикасы агросәнәгать паркында жирле товар житештерүчеләр тарафыннан авыл хужалыгы продукциясе урнаштыруга ярдәм итү;

7) авыл хужалыгы житештерүе өлкәсендә эшчәнлек алыш баручы кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм күрсәтү буенча башка чараларны гамәлгә ашыру.

Әлеге чараларны үтәү нәтиҗәсендә авыл хужалыгы продукциясен сату күләмен арттыру көтелә. Халык сыйфатлы һәм яңа продукция түбән бәяләр буенча алачак, житештерелә торган продукция ассортименты кинәя, эш урыннары саны һәм бюджетка салым түләүләре күләме артачак.

3.3. Социаль эшкуарлыкны үстерү өлкәсендә (туризм, халыкка қөнкүреш һәм социаль хезмәт күрсәтү) кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм күрсәтү

Закон таләпләре нигезендә кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм курсәту авыл жирлеге башкарма комитеты, ЕМР башкарма комитеты, перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы, Алабуга муниципаль районы эшмәкәрләр советы, «Алабуга шәһәре Бизнес-инкубаторы» ДБУ, Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес предприятиеләре Ассоциациясе, Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгы һәм башка оешмалар белән берлектә гамәлгә ашырыла.:

- 1) көндәшлекле мохит формалаштыру;
- 2) башка чараларны тормышка ашыру.

Бу авыл туризмы, көнкүреш хезмәтләре, шул исәптән халыкның ташламалы категорияләренә күрсәтелә торган хезмәтләр исемлеген киңәйтергә, шулай ук күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын күтәрергә мөмкинлек бирәчәк.

Әлеге чаралар КУЭның яңа субъектлары булдырырга, яңа эш урыннары булдырырга, бюджетка салым кертемнәрен арттырырга мөмкинлек бирәчәк.

Программа чаралары исемлеге 1 нче кушымтада китерелгән.

3. Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Финанс, матди-техник, табигать, хезмәт ресурсларына һәм аларны каплау чыганакларына ихтыяж кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерүнең сайланган юнәлешләренә туры китереп билгеләнде.

Программаны ресурслар белән тәэмин итү авыл жирлеге бюджеты акчаларын тәшкил итә.

Бюджет чыганаклары Чираттагы финанс елына һәм план чорына авыл жирлеге бюджетында каралган акчалар, шулай ук Россия Федерациясе бюджетыннан кече һәм урта эшкуарлык субъектларына дәүләт ярдәме чараларын гамәлгә ашыруга конкурс нигезендә бүләп бирелә торган акчалар (конкрет суммалар күрсәтмичә мөмкин чыганак буларак фаразлана) үз эченә ала.

Таблица 1.

Финанслау чыганагы	Гомуми суммасы, мең сум	Шул исәптән яшьләрчә		
		Ике мен унтугыз	Ике мен егерме	Ике мен егерме бер
Федераль бюджет-барлыгы	-	-	-	-
Республика бюджеты – барлыгы				
Авыл жирлегенең бюджеты – барлыгы	3,0	1,0	1,0	1,0
Бюджеттан тыш чыганаклар- барлыгы	-	-	-	-

СМП чаралары	-	-	-	-
ИТ:	3,0	1,0	1,0	1,0

4. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программаны гамәлгә ашыру белән идарә итү-төрле дәрәҗәдәге идарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган һәм программаны башлап жибәрүне тәэммин итәргә, эш барышын контролъдә тотарга һәм анализларга, кирәк булган очракта, программага төзәтмәләр кертергә, тормышка ашыруның ахыргы нәтижәләрен анализларга һәм бәяләүгә юнәлдерелгән уртак гамәлләр жыелмасы.

Программа төп юнәлешләр буенча чаралар үткәрү юлы белән тормышка ашырыла. Программаны башкаручы чараларны вакытында һәм тулысынча үтәү очен жаваплы.

Программаны тормышка ашыруны координацияләүне перспективалы социаль-икътисадый үсеш палатасы һәм Алабуга муниципаль районы эшкуарлар советы гамәлгә ашыра, инфраструктура оешмалары вәкилләре белән берлектә, кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү һәм барлык кызыксынган яклар белән берлектә.

Программаны тормышка ашыру һәр чараның мониторингын һәм аның үтәлеше дәрәҗәсен аның белән бәйле башка чараларга бәяләүне күздә тота.

Программаны ел саен тормышка ашыру барышын анализлау нигезендә актуальләштерү сәбәпләре булырга мөмкин:

- яңа чараларны керту кирәклеге турында Карап кабул итү яки үзенең актуальлеген югалткан чаралардан төшереп калдыру;
- алдагы чорда территориянең социаль-икътисадый үсеше нәтижәләреннән чыгып, индикаторлар һәм курсәткечләрнең план курсәткечләрен яңадан карау.

Программаны гамәлгә ашыру, тиешле боеру документларын әзерләү һәм кабул итү буенча функцияләрне гамәлгә ашыру АМР перспектив социаль-икътисадый үсеше палатасы ведомствосына карый. Программаны гамәлгә ашыруның барышы турында еллык аналитик мәгълүмат төзу, шулай ук тиешле төзәтмәләр керту буенча тәкъдимнәр әзерләү шулай ук АМР перспектив социаль-икътисадый үсеше палатасы карамагына керә.

5. Программаның социаль-икътисадый һәм экологик нәтижәлелеген бәяләү

Программа чараларын гамәлгә ашыру нәтижәсендә 2019-2021 елларда түбәндәгә курсәткечләргә ирешү күздә тотыла:

- кече һәм урта предприятиеләр санын арттыру;
- халык санын арттыру кече һәм урта эшмәкәрлек;
- шәхси эшмәкәрләр санын арттыру;

- кече һәм урта эшмәкәрлек белән шөгыльләнүче хезмәткәрләрнең уртача айлык хезмәт хакы дәрәжәсен арттыру;

- авыл жирлеге бюджетында кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларыннан салымнар һәм башка түләүләр керүнең чагыштырма авырлығы арту.

Программаны гамәлгә ашыру нәтиҗәсендә барлыкка килгән социаль һәм икътисадый нәтиҗәләр Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлегенең социаль-икътисади үсешенә үңай йогынты ясаячак.

Бюджет акчаларын тоту нәтиҗәлелеген бәяләү программаның максатчан индикаторларын һәм күрсәткечләрен қуллану нигезендә башкарылачак. Программаны гамәлгә ашыру хисабына планлаштырылган күрсәткечнең ирешелгән дәрәжәсе нәтиҗәлелек дигәндә анлашыла, ул күрсәткечләрнең факттагы әһәмиятен аларның план күрсәткечләре белән чагыштырырга мөмкин.

Программа чараларын тормышка ашыру тискәре экологик нәтиҗәләргә китермәячәк.

Күшүмтә 1

"2019-2021 елларга Алабуга муниципаль районы Яковлево авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын үстерү «программасының максатлары, бурычлары, нәтижәләрен бәяләү индикаторлары һәм программа чаралары буенча финанслау

Төп чараларның исеме	Башкаручы	Төп чараларны үтәү сроклары	Ахыргы нәтижәләрне бәяләү индикаторлары, берәмлек үлчәү	Индикаторларның әһәмияте				Финанслау чыганагы	Финанслау, мен сүм		
					2019 ел	2020 ел	2021 ел		2019 ел	2020 ел	2021 ел
Бер	Ике	Өч	Дүрт		Алты	Жиде	Сигез	Тугыз	Ун	Унбер	Унике

Максат исеме: Алабуга муниципаль районының икътисадый һәм социаль бурычларын хәл итүдә кече һәм урта эшкуарлык субъектларының тотрыклы эшләве һәм үсеше өчен шартлар тудыру.

Бурыч исеме: 1. Эшкуарлык үсеше өчен уңай мөхитны өйрәнү һәм формалаштыру.

Чыгарыла торган продукция һәм хезмәтләр күрсәтелә торган ЕМР предприятиеләре буенча мәгълүмат базасын булдыру	Перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы (килешү буенча)	2019-2021 еллар.	Житештерелә торган продукция төрләре буенча үткәрелгән мөрәҗәттәләр саны		Бер	Бер	Бер	Башка финанслау	Нұл	Нұл	Нұл
---	---	------------------	--	--	-----	-----	-----	-----------------	-----	-----	-----

Бурыч исеме: Кадрлар әзерләү, яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү өлкәсендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итү

Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өчен мәгълүмати материаллар әзерләү һәм әзерләү	Авыл жирлеге башкарма комитеты ЕМР башкарма комитеты (килешү буенча), эшмәкәрләр советы (килешү буенча)) ЕМР перспектив социаль-икътисадый үсеш палатасы (килешү буенча),	2019-2021 еллар.	Бизнес алып баруның актуаль мәсьәләләре буенча чыгарылган мәгълүмати-методик материаллар саны, ед		Ике	Өч	Өч	Авыл жирлеге бюджеты	1,0	1,00	1,00
--	---	------------------	---	--	-----	----	----	----------------------	-----	------	------

Бурыч исеме: Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына консультацион һәм хокукий ярдәм құрсәту

Эшмәкәрлек эшчәнлеге нигезләре буенча шәхси консультацияләр үткәру	Авыл жирлеге башкарма комитеты Перспектив социаль- икътисадый үсеш палатасы (килешү буенча),	2019-2021 еллар.	Ярдәм күрсәткән Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары саны, аш- су	Тугы з	Унбе р	Унбе р	Башка финансла у	-	-	-
--	---	---------------------	---	-----------	-----------	-----------	------------------------	---	---	---

Бурыч исеме: Өстенлекле юнәлешләргә ярдәм итү

Авыл жирлегенен Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын товарлар, эшләр һәм хезмәтләр сату базарын киңәйтү максатларында күргәзмә һәм ярминкәләрдә катнашуга җәлеп итү	Авыл жирлеге башкарма комитеты	2019-2021 еллар.	Ярминкәләрдә катнашучы кече һәм урта эшкуарлык субъектлары саны, азық-төлек	Бер	Бер	Бер	Башка финансла у	Нул	Нул	Нул
КҮЭ субъектларына ярдәм мәсьәләләре буенча киңәшмәләр оештыру	Авыл жирлеге башкарма комитеты Авыл хужалыгы идарәсе (килешү буенча)	2019-2021 еллар.	Үткәрелгән киңәшмәләр саны, бердәм	Ике	Ике	Ике	Башка финансла у	Нул	Нул	Нул

Дәүләт ярдәме программаларында катнашу өчен КҮЭ субъектларын һәм шәхси ярдәмче хужалыкларны җәлеп итү	Авыл жирлеге башкарма комитеты Авыл хужалығы идарәсе (килешү буенча)	2019-2021 еллар.	Ярдәм алучылар саны, туклану		Ике	Ике	Ике	ТР бюджеты		
Халыкның якламмаган катламнарын, эшсезләрне бизнес алып баруның перспективалары турында мәгълүмат биру буенча эш алыш бару	Авыл жирлеге башкарма комитеты	2019-2021 еллар.	Ярдәм күрсәткән Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары саны, аш-су		Ике	Ике	Ике	Башка финансла у	-	-
НИБАРЫ:									1,0	1,0
шул исәптән										
федераль бюджет									-	-
республика бюджеты									-	-
Авыл жирлеге бюджеты									1,0	1,0
бюджеттан тыш чыганаклар										
СМП чаралары хисабына									-	-